

Lay > Teachers

Υποστήριξη μη επαγγελματιών εκπαιδευτικών για την
εισαγωγή προσφύγων σε εθνικές γλώσσες

2018-1-ES01-KA204-050993

Θεωρητικές και παιδαγωγικές βάσεις

Παραδοτέο Κεφάλαιο 2:

**LAY TEACHERS Διαδικτυακή πλατφόρμα με ανοικτές εκπαιδευτικές
πηγές για την παρουσίαση της εθνικής γλώσσας σε μετανάστες και
πρόσφυγες**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Αυτό το έργο (2018-1-ES01-KA204-050993) χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι πληροφορίες αντανακλούν τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές.

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	¡Error! Marcador no definido.
Κεφάλαιο 1: Παρουσιάζοντας την εθνική γλώσσα σε πρόσφυγες/μετανάστες.....	3
Κεφάλαιο 2: Ενεργή παιδαγωγική μάθηση	6
Κεφάλαιο 3: Συμμετοχική εκπαίδευση – μεθοδολογία και τεχνικές	9
Κεφάλαιο 4. Καλλιέργεια γνώσης για μια γλώσσα πριν την διδασκαλία της μέσα σε ένα τμήμα.....	12
Κεφάλαιο 5. Μη τυπικές μεθόδους για την παρουσίαση της κουλτούρας και της γλώσσας	16
Κεφάλαιο 6: Lay Teachers competence identification and evaluation	20

Εισαγωγή

Οι θεωρητικές και παιδαγωγικές βάσεις (TPB) συνίστανται σε ένα έγγραφο που αναλύει και περιγράφει τις πιο σχετικές αιχμές **θεωρητικών και παιδαγωγικών προσεγγίσεων**, για την υποστήριξη της εκπαίδευσης ενηλίκων των μη επαγγελματιών εκπαιδευτικών και εθελοντών με καινοτόμες, επαρκείς μεθόδους και πόρους διδασκαλίας για να εισαγάγει τους μετανάστες και πρόσφυγες τους στην εκάστοτε εθνική γλώσσα.

- A. Βασικές θεωρητικές αρχές: κανόνες, αρχές ή θεωρίες στις οποίες βασίζονται οι μη συμβατικές μέθοδοι και πόροι διδασκαλίας-μάθησης για την εισαγωγή μεταναστών και προσφύγων στις εθνικές γλώσσες
- B. Παιδαγωγικές προσεγγίσεις: τρόποι με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν μη συμβατικές μεθόδους και τους πόρους διδασκαλίας-μάθησης κατά την εισαγωγή των μεταναστών και των προσφύγων στις εθνικές γλώσσες σχετιζόμενες με τη θεωρία και την πρακτική της διδασκαλίας.

Το TBP είναι ένα από τα κύρια στοιχεία που θα συμπεριληφθούν μέσα στην εκπαιδευτική πλατφόρμα **LAY TEACHERS (IO.2)**. Οι χρήστες του TPB είναι «μη επαγγελματίες εκπαιδευτικοί και εθελοντές που εργάζονται με τους φορείς εκπαίδευσης ενηλίκων και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο». Δηλαδή, οι ίδιοι χρήστες του IO.2 και του έργου.

Οι πληροφορίες που παρέχονται στις Θεωρητικές και Παιδαγωγικές Βάσεις έχουν δομηθεί με βάση των έξι Ενότητες των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων που προσδιορίστηκαν στην πρώτη πνευματική παραγωγή του έργου: **τον Οδηγό Εκπαίδευσης του έργου LAY TEACHERS για την Εισαγωγή των προσφύγων στις εθνικές γλώσσες**.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή της εθνικής γλώσσας στους μετανάστες

Η 1^η Ενότητα Εκμάθησης «Εισαγωγή της Εθνικής Γλώσσας στους μετανάστες», περιλαμβάνει προσεγγίσεις και απευθύνετε σε εκπαιδευτές που εργάζονται σε μη τυπικά περιβάλλοντα. Απώτερος στόχος είναι η βελτίωση των δεξιοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων μέσω καινοτόμων γλωσσικών μεθοδολογιών. Όλες οι τεχνικές που περιλαμβάνονται έχουν κατασκευαστεί με απλό και σαφή τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις καθημερινές απαιτήσεις της ομάδας στόχου. Τα εργαλεία είναι φιλικά προς το χρήστη και οι δικαιούχοι έχουν άμεση πρόσβαση, επομένως με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η ενεργή συμμετοχή τους και ότι θα ενσωματώσουν αυτές τις προσεγγίσεις στη συνεργασία τους με τους μετανάστες. Αυτή η ενότητα έχει χωριστεί σε 5 υπό-ενότητες:

1. "Μήπως είστε εκπαιδευτής - και δεν το γνωρίζετε ακόμα;" Αξιολόγηση
2. Εισαγωγή στην εκάστοτε εθνική γλώσσα στους μετανάστες, μέσω σχετικών μεθοδολογιών: Ομιλία και Ακρόαση.
3. Εισαγωγή της εθνικής γλώσσας στους μετανάστες μέσω σχετικών μεθοδολογιών: Γραφή και Ανάγνωση
4. Η Εκπαίδευση και η γλώσσα από βιωματική άποψη.
5. Νιώστε εν-συναίσθηση για τον μετανάστη μαθητή.

Όσον αφορά το κύριο στόχο αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας, οι άμεσοι δικαιούχοι θα είναι εξοπλισμένοι με μεθοδολογίες και τεχνικές που στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού τους με τους μετανάστες. Ο απώτερος σκοπός είναι να επιτευχθεί μια αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ της ομάδας στόχου και των τελικών χρηστών εξαλείφοντας το γλωσσικό εμπόδιο.

Τί είναι ένας άτυπος εκπαιδευτής;

Το πρώτο βήμα για την εφαρμογή αυτής της ενότητας είναι να προσδιοριστούν τα άτομα, τα οποία ορίζονται ως «Lay Teachers». Για να δώσουμε τον χαρακτηρισμό "Lay Teacher" σε κάποιον, είναι σημαντικό να προσδιορίσουμε τα χαρακτηριστικά και τους όρους αυτής της ομάδας-στόχου.

Ο Lay Teacher είναι ένας μη επαγγελματίας εκπαιδευτής που συνεργάζεται με μετανάστες και πρόσφυγες, προκειμένου να τους παρουσιάσει τα βασικά στοιχεία της εθνικής του γλώσσας. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτού του προφίλ είναι ότι ένας Lay Teacher είναι μια υποστηρικτική και συμπαθητική προσωπικότητα, που δίνει συμβουλές σε άλλους κατανοώντας βαθιά τις ανάγκες και τα συναισθήματα των συνομιλητών του. Ένας Lay Teacher βρίσκει αποτελεσματικές λύσεις και βοηθά όποιον έχει ανάγκη, ακόμα και αν το πρόβλημα είναι λίγο έως πολύ περίπλοκο. Γενικά είναι οι Lay Teachers παρακινούν πάντα τους άλλους με σκοπό να δρουν με έναν τρόπο ποιο ενεργητικό παρά παθητικό, χρησιμοποιώντας τις αποτελεσματικές μεθοδολογίες επικοινωνίας.

Σε αυτή την ενότητα, εφαρμόζονται μεθοδολογίες που σχετίζονται με καθημερινές απλές εργασίες, που προωθούν τη συνεργασία και την αποτελεσματική επικοινωνία εντός των ατόμων / ομάδων.

Μέσω αυτής της ενότητας, οι δικαιούχοι θα έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν βασικές γλωσσικές τεχνικές και μεθοδολογίες που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα τη γλώσσα της χώρας που τους υποδέχεται.

Ποια είναι η σημασία των γλωσσικών τεχνικών και μεθοδολογιών;

Οι γλωσσικές μεθοδολογίες περιλαμβάνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων ως προς τη παρατήρηση και την ανάλυση με σκοπό να εξηγήσουν την λειτουργία της γλώσσας και πώς αυτή χρησιμοποιείται για την ανταλλαγή μηνυμάτων. Ο στόχος αυτών των μεθόδων είναι να προσδιοριστούν τα ηχητικά πρότυπα των γλωσσών, τη σύνθεση των λέξεων, την έννοια της προφορικής και της γραπτής γλώσσας και την ιστορία των γλωσσών με την πάροδο του χρόνου. Όλα τα παραπάνω αποτελούν ένα σημείο εκκίνησης για την εισαγωγή των ξένων στα κύρια χαρακτηριστικά της γλώσσας της χώρας που τους υποδέχεται.

Η γλώσσα ως τρόπος διάδοσης του πολιτισμού.

Η εθνική γλώσσα εντάσσεται στο πολιτιστικό χαρακτηριστικό μιας χώρας και «μαρτυρεί» πολλά στοιχεία, παραδόσεις και αξίες για την εκάστοτε κοινωνία. Η μεταβλητή «γλώσσα» καθορίζει τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς σε ένα κοινωνικό σύστημα που το οποίο δέχεται επίσης επιρροές και από άλλους πολιτισμούς. Σε μια κοινωνία που αλλάζει συνεχώς, το γλωσσικό στοιχείο και η επικοινωνία διατηρούν την πολιτιστική τους ταυτότητα. Σε αυτήν την ενότητα, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η γλώσσα προωθεί τον πολιτισμό σε κάθε χώρα (για παράδειγμα ποίηση, φιλοσοφία κ.λπ.).

Εκπαίδευση & Γλώσσα σε μη επαγγελματικά περιβάλλοντα.

Κατά την παροχή εκπαιδευτικών / παιδαγωγικών πρωτοβουλιών για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των χωρών εταίρων, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη την ευελιξία των μη συμβατικών μαθησιακών περιβαλλόντων, έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερο περιθώριο για την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων. Αυτές οι προσεγγίσεις πρέπει να καλύπτουν την ανάγκη για τη βελτίωση των δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ της ομάδας στόχου και των μεταναστών, με γνώμονα τη σημασία και τη χρησιμότητα της εκάστοτε γλώσσας.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις:

Το 1^ο κεφάλαιο περιλαμβάνει βασικές μεθοδολογίες και τεχνικές επικοινωνίας που στοχεύουν στην ενίσχυση της ομάδας στόχου, με ικανότητες που περιλαμβάνουν όλες τις μορφές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές). Σκοπός είναι να καλυφθεί ένα ευρύτερο φάσμα γλωσσικών στοιχείων το οποίο διαφοροποιείτε ανάλογα με τον πολιτιστικό ιστορικό της ομάδας στόχου. Οι επικοινωνιακές στρατηγικές και τα εργαλεία επικεντρώνονται κυρίως στο πώς οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να προσεγγίσουν τους μετανάστες με τους οποίους συνεργάζονται, προκειμένου να τους εκπαιδεύσουν και να διασφαλίσουν ότι έχουν κατανοήσει την εκάστοτε Εθνική γλώσσα που χρειάζονται να μάθουν.

Βιωματική Μάθηση:

Το 1^ο κεφάλαιο περιλαμβάνει μια εισαγωγή στη Βιωματική Μάθηση. Η Βιωματική Μάθηση είναι μια μέθοδος διδασκαλίας που παρέχει την ευκαιρία στον εκπαιδευόμενο να μάθει,

μετατρέποντας τον από έναν παθητικό σε έναν ενεργό συμμετέχοντα στη μαθησιακή διαδικασία (Beard, 2010).

Η Βιωματική Μάθηση φαίνεται να βελτιώνει περισσότερο την απόδοση των μαθητών, σε σύγκριση με την εκπαίδευση στην τάξη. Επίσης βελτιώνει τις στάσεις απέναντι στη μάθηση, καθώς η προσωπική φύση της Βιωματικής Μάθησης εμπλέκει τα συναισθήματα των μαθητών τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Επιπλέον, αυτός ο τρόπος μάθησης προσφέρει ευκαιρίες δημιουργικότητας, καθώς οι εκπαιδευόμενοι έχουν την ευκαιρία να μάθουν αυτό το μάθημα όταν αλληλοεπιδρούν με πραγματικές εμπειρίες ζωής. Επιπλέον, δίνει την ευκαιρία για προβληματισμό. Ο προβληματισμός είναι ένα αναπόσπαστο συστατικό της διαδικασίας Βιωματικής Μάθησης, ο οποίος βοηθά τους εκπαιδευόμενους να κάνουν προσωπικές συνδέσεις με το μαθησιακό υλικό και κατά συνέπεια τους βοηθά να κατανοήσουν καλύτερα πώς οι έννοιες που έχουν μάθει μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλες περιστάσεις. Τέλος, προετοιμάζει τους εκπαιδευόμενους για την πραγματική ζωή και για την εμπειρία τους στον πραγματικό κόσμο. Η Βιωματική Μάθηση παίρνει έννοιες και τις καθιστά «πραγματικές» εφαρμόζοντάς τις σε πρακτικές εργασίες και παράγει ρεαλιστικά πραγματικά αποτελέσματα.

Συμπεράσματα

- Αυτή το κεφάλαιο έχει ως στόχο να παρουσιάσει στην ομάδα στόχου, τα κύρια στοιχεία και τους στόχους του Έργου. Οι μεθοδολογίες και οι τεχνικές που περιλαμβάνονται θα καθοριστούν και θα κατασκευαστούν με τρόπο που θα ανταποκρίνεται άμεσα στις ανάγκες του προφίλ των εκπαιδευτών που ανήκουν στους Lay Teachers.
- Το γλωσσικό εμπόδιο και η έλλειψη εκπαιδευτικών προσεγγίσεων και πληροφοριών που παρέχονται στον επαγγελματία που εργάζεται στον τομέα της μετανάστευσης μπορεί να δημιουργήσει παρεξηγήσεις και αναποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των ομάδων στόχων (επαγγελματίες και μετανάστες).
- Είναι πολύ σημαντικό οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν σαφώς, τη σημασία της εξάλειψης των γλωσσικών φραγμών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη συνεργασία και το συντονισμό με άτομα από διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο.
- Η εθνική γλώσσα είναι το πιο κρίσιμο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί από την κοινότητα, που φιλοξενεί μετανάστες και πρόσφυγες, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή ένταξή τους. Πρόκειται για ένα κοινωνικό φαινόμενο που πρέπει να επιλυθεί από ένα μεγαλύτερο κοινό και όχι μόνο από τους ανθρώπους, που αλληλοεπιδρούν με μετανάστες ή πρόσφυγες.

Κεφάλαιο 2: Ενεργή παιδαγωγική μάθηση

Η Ενεργή παιδαγωγική μάθηση είναι «μια μέθοδος μάθησης στην οποία οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν ενεργά ή βιωματικά στη διαδικασία μάθησης» (Bonwell & Eison 1991).

Οι οικογένειες, οι δάσκαλοι, οι διαχειριστές, οι ακαδημαϊκοί και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναζητούν συνεχώς προσεγγίσεις για την αύξηση της μάθησης των εκπαιδευόμενων. Η προώθηση της ενεργής παιδαγωγικής μάθησης κερδίζει έδαφος στην ακαδημαϊκή λογοτεχνία και στους τομείς πολιτικής ως βιώσιμη λύση για την αύξηση των επιτευγμάτων των μαθητών. Η ενεργή μάθηση έρχεται σε αντίθεση με τους «παραδοσιακούς» τρόπους διδασκαλίας στους οποίους οι μαθητές είναι παθητικοί αποδέκτες γνώσης από έναν εκπαιδευτή/δάσκαλο. Αυτές οι προσεγγίσεις διδασκαλίας κυμαίνονται από, σύντομες και απλές δραστηριότητες όπως τη συγγραφή περιοδικών, την επίλυση προβλημάτων και τις συζητήσεις έως, μεγαλύτερες δραστηριότητες ή παιδαγωγικά πλαίσια όπως μελέτες περιπτώσεων, παιχνίδια ρόλων και την οργανωμένη ομαδική μάθηση.

Σε μια «παραδοσιακή» τάξη, είναι διαπιστωμένο ότι μόνο μερικοί μαθητές συμμετέχουν σε ένα συγκεκριμένο μάθημα, ρωτώντας και απαντώντας θέματα. Αντίθετα, σε μια τάξη με δραστηριότητες της ενεργού μάθησης παρέχει την ευκαιρία σε όλους τους μαθητές μιας τάξης να σκέφτονται και να εμπλέκονται με το υλικό του μαθήματος, τις δεξιότητες εξάσκησης για τη μάθηση, την εφαρμογή, τη σύνθεση και τη περίληψη αυτού του υλικού.

Η χρήση της ενεργής μάθησης επιτρέπει την συνομιλία και επιπλέον προσθέτει μικρές δραστηριότητες που μπορούν να κάνουν την συνομιλία πιο αποτελεσματική για τη μάθηση των εκπαιδευόμενων. Αυτές οι δραστηριότητες δίνουν στους μαθητές ένα ή δύο λεπτά για να ελέγξουν την κατανόησή τους για το πρόσφατο υλικό, να εξασκήσουν μια δεξιότητα και να επισημάνουν τα κενά στις γνώσεις τους πριν δώσουν μια εξήγηση.

Η ενεργή μάθηση βελτιώνει τα αποτελέσματα των μαθητών

Υπάρχουν πολλά δεδομένα τα οποία υποστηρίζουν την χρήση της ενεργής μάθησης. Τα οφέλη από τη χρήση τέτοιων δραστηριοτήτων είναι πολλά. Συμπεριλαμβάνουν βελτιωμένες δεξιότητες κριτικής σκέψης, αυξημένης διατήρησης και μεταφοράς νέων πληροφοριών, αυξάνουν τα κίνητρα, βελτιώνουν τις διαπροσωπικές δεξιοτήτων και μειώνουν το ποσοστό αποτυχίας του μαθήματος (Prince, 2004).

Για παράδειγμα, η Εθνική Έρευνα Συμμετοχής Φοιτητών (NSSE) εξέτασε τις εμπειρίες που είχαν εκατοντάδες χιλιάδες φοιτητές, πάνω από 1600 κολέγια και πανεπιστήμια από το 2000. Τα αποτελέσματα από αυτά τα δεδομένα δείχνουν ότι αυτές οι πρακτικές και οι συνεργασίες παρέχουν μαθησιακές εμπειρίες που οδηγούν σε υψηλές επιτεύξεις μάθησης αλλά και προσωπικής ανάπτυξης.

Τέλος, η έρευνα αποκαλύπτει μια αμοιβαία επίδραση μεταξύ της ενεργού μάθησης και των συναισθηματικών καταστάσεων. Η ενεργή μάθηση μπορεί να επηρεάσει θετικά τα κίνητρα των μαθητών (Owens, Sadler, Barlow, & Smith-Walters, 2017) όπου με τη σειρά του, ο συνολικός αντίκτυπος των κινήτρων μετριάζει τα βασικά μαθησιακά χαρακτηριστικά, όπως τη προσοχή και τη μνήμη (Cavenagh, 2016).

Τεχνικές αξιολόγησης στην τάξη (CAT) είναι ένας τύπος δραστηριότητας που λειτουργεί αποδοτικά όταν ένας δάσκαλος / εκπαιδευτικός ξεκινά με την ενεργή μάθηση. Χρησιμοποιώντας αυτή την δραστηριότητα ή παραλλαγές σε αυτή, μπορεί να σας βοηθήσει να κρατήσετε την προσοχή των μαθητών και να τους βοηθήσετε να διατηρήσουν και να μεταφέρουν καλύτερα τις γνώσεις και τις δεξιότητες από το μάθημά σας. Τα CAT είναι, τυπικά, μη βαθμολογημένες δραστηριότητες που διεξάγονται στην τάξη. Σκοπός τους είναι να παρέχουν στον εκπαιδευτή σχόλια σχετικά με το αν οι μαθητές κατανοούν ή όχι το υλικό των μαθημάτων, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν προσαρμογές πριν από το τέλος της περιόδου. Η συχνή χρήση των CAT μπορεί επίσης να διαβεβαιώσει τους μαθητές ότι ο εκπαιδευτής ενδιαφέρεται πραγματικά για τη μαθησιακή τους διαδικασία καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος, προτού δοθεί η αθροιστική αξιολόγηση (π.χ. τελική εξέταση) στο τέλος.

Η ενεργή εκμάθηση στην εκμάθηση της γλώσσας they are learning, write about it,

«Η μάθηση δεν είναι άθλημα στο οποίο οι μαθητές είναι θεατές όπου δεν μαθαίνουν πολλά, κάθονται απλά στην τάξη ακούγοντας τους καθηγητές, να απομνημονεύουν επανασυσκευασμένες διδασκαλίες και να δίνουν φουσκώνοντας απαντήσεις. Πρέπει να μιλήσουν για το τι μαθαίνουν, να το γράψουν, να το συσχετίσουν με προηγούμενες εμπειρίες και να το εφαρμόσουν στην καθημερινή τους ζωή. Πρέπει να κάνουν αυτό που μαθαίνουν μέρος του εαυτού τους». (Chickering & Gamson, 1987, σελ. 3).

Για την προώθηση της συμμετοχής των μαθητών στις δραστηριότητες της τάξης, πολλοί ερευνητές έχουν προτείνει ενεργές στρατηγικές μάθησης (Tedesco-Schneck, 2013; Keyser, 2000). Επίσης, η ενεργός μάθηση παρουσιάστηκε ως μια πορεία προς την κριτική σκέψη (Tedesco-Schneck, 2013) και για την προώθηση των μαθητών στο να σκέφτονται με κριτήρια (Walker, 2003).

Πόσο σημαντική είναι η ενεργή εκμάθηση

Ο Swain το (1985) διαπίστωσε ότι η εκμάθηση γλωσσών είναι πιο αποτελεσματική όταν η εκάστοτε γλώσσα χρησιμοποιείται δια-δραστικά, ιδίως όσον αφορά την κατανόηση της γλώσσας και τη βελτίωση των δεξιοτήτων ανάγνωσης ή ακρόασης ειδικότερα. Σύμφωνα με τον Ellis το (1993), η αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη οδηγεί σε πολλά πλεονεκτήματα για την εκμάθηση γλωσσών, όπως οι έλεγχοι για την κατανόηση, η πρακτική της γλώσσας και ούτω καθεξής. Ο Long και ο Porter (1985) διαπίστωσαν ότι όταν οι μαθητές δεύτερης γλώσσας υλοποιούσαν εργασίες σε ομάδες, είχαν περισσότερα κίνητρα, ανέλαβαν περισσότερη πρωτοβουλία και ήταν λιγότερο ανήσυχοι για τη μάθησή τους. Ο Khamwan το (2007) διαπίστωσε ότι χρησιμοποιώντας στρατηγικές αλληλεπίδρασης ως εργαλεία στην εκπαίδευση των μαθητών, τους οδήγησε στο να απαντούν σε ερωτήσεις δίνοντας ποιο ποσοτικές και ποιοτικές απαντήσεις.

Με την ενεργό μάθηση, μπορούμε να κάνουμε τους μαθητές δημιουργικούς (Bakir, 2011) και να προωθήσουμε την κριτική σκέψη (Walker, 2003; Tedesco-Schneck, 2013). Η χρήση της ενεργού μάθησης για την προώθηση της κριτικής σκέψης χρονολογείται από την εποχή του Σωκράτη που ενθάρρυνε την ανακλαστική σκέψη μέσω προκλητικών ερωτήσεων. Η

σωκρατική ανάκριση είναι μία από τις στρατηγικές για την εμπλοκή των μαθητών στην ενεργή μάθηση και την καλλιέργεια κριτικής σκέψης.

Παρουσίαση προβλημάτων

Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να έχουν ζήσει περιπτώσεις όπου έρχονται αντιμέτωποι μια παθητική τάξη δηλαδή οι μαθητές δεν ανταποκρίνονται και αποφεύγουν την αλληλεπίδραση με τον δάσκαλο. Μερικές φορές, οι μαθητές δεν απαντούν ακόμη και αν καταλαβαίνουν την ερώτηση, γνωρίζουν την απάντηση και είναι σε θέση να δώσουν την απάντηση. Η ενεργή μάθηση ασχολείται με τη συμμετοχή των μαθητών, τους τοποθετεί μέσα σε μια δραστηριότητα ή εργασία που θα τους κάνει να σκεφτούν και να αναλύσουν τις πληροφορίες που διδάσκονται. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να λάβουν χώρα σε κάθε στάδιο ή επίπεδο του μαθήματος, από το να εμπλακούν οι μαθητές στο θέμα, να συμμετέχουν ενεργά και συνειδητά στην ανακάλυψη γλώσσας και κανόνων, μέχρι και την ελεύθερη, ενεργή παραγωγή. Επιπλέον, οι Bell και Kahrhoff (2006, σελ. 1) πιστεύουν ότι «η ενεργός μάθηση είναι μια διαδικασία στην οποία οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με την οικοδόμηση της κατανόησης των δεδομένων, των ιδεών και των δεξιοτήτων μέσω της ολοκλήρωσης των εργασιών και των δραστηριοτήτων που κατευθύνονται από τον εκπαιδευτή. Είναι οποιοσδήποτε τύπος δραστηριότητας που εμπλέκει τους μαθητές στη διαδικασία μάθησης. »

Η έμφαση δίνεται στους μαθητές όπου είναι κατασκευαστές και συν-κατασκευαστές των δικών τους γνώσεων. Στην Ενεργή Μάθηση, η διαδικασία της μάθησης περιλαμβάνει τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, την προ-γνώση και τη δημιουργία των δικών τους ερμηνειών.

Συμπεράσματα

Η ενεργή μάθηση είναι μια αποτελεσματική τεχνική διδασκαλίας. Όταν η ενεργή μάθηση συγκρίνεται με τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας (όπως η διάλεξη), οι μαθητές μαθαίνουν περισσότερο, συγκρατούν πληροφορίες και απολαμβάνουν την τάξη περισσότερο. Η ενεργή μάθηση επιτρέπει στους μαθητές να μάθουν, μέσα από την συνεργασία στην τάξη με τη βοήθεια του εκπαιδευτή και των άλλων μαθητών, την ύλη.

Οι ενεργές στρατηγικές μάθησης προωθούν την κριτική σκέψη, τη δημιουργική μάθηση και τη συνεργασία. Τέλος, είναι σημαντικό οι ενεργητικές στρατηγικές μάθησης να ενθαρρύνονται και να ενισχύονται όχι μόνο σε μαθήματα γλωσσών, αλλά και σε κάθε επίπεδο εκπαίδευσης. Μπορούμε ακόμα προτρέψουμε και να ενθαρρύνουμε τους μαθητές να χρησιμοποιούν τις ικανότητες της σκέψης τους σε όλες τις πτυχές της ζωής τους.

Κεφάλαιο 3: Συμμετοχική εκπαίδευση – Μεθοδολογία και Τεχνικές

Η συμμετοχική εκπαίδευση είναι μια μη τυπική, συνεχής διαδικασία ανάπτυξης και ανακάλυψης. Πρόκειται για μια διαδικασία που ενεργοποιεί τόσο εκπαιδευτές όσο και τους μαθητές σε μια κοινή μαθησιακή κατάσταση. Στόχος της είναι να διευκολύνει τις διαδικασίες της μάθησης και της κριτικής σκέψης.

Η συμμετοχική προσέγγιση, επίσης γνωστή ως προσέγγιση του Freire, είναι μια στρατηγική διδασκαλίας που ενσωματώνει θέματα ή περιεχόμενα που ενδιαφέρουν τους μαθητές. Η Συμμετοχική Προσέγγιση είναι ένα πνευματικό παράγωγο του Βραζιλιάνου εκπαιδευτή γλωσσών Paulo Freire. Ο Freire είναι ο συγγραφέας του βιβλίου "Pedagogy of the Oppressed". Πολλοί ερευνητές έχουν επίσης αναφέρει αυτή τη μέθοδο ως την προσέγγιση του Freire στην εκπαίδευση του γλωσσικού γραμματισμού. Ο στόχος αυτής της μεθόδου είναι να χρησιμοποιηθεί η εκμάθηση γλωσσών ως εργαλείο για την παροχή λύσεων σε κοινωνικά προβλήματα που επηρεάζουν τους μαθητές στην καθημερινή τους ζωή. Σύμφωνα με τον Jurgo (όπως αναφέρθηκε στο Spencer, 1992) ο Freire υποστηρίζει ότι τα άδικα κοινωνικά προβλήματα προέρχονται από τον αναλφαβητισμό και η λύση έγκειται στο να βοηθήσουμε τους μαθητές να ενδυναμωθούν και να αντιμετωπίσουν τις συνθήκες στις οποίες βρίσκονται.

Αυτό το κεφάλαιο εισάγει τη θεωρητική έννοια της συμμετοχικής εκπαίδευσης. Αναλύει τους κανόνες της συμμετοχικής εκπαίδευσης, οι οποίοι είναι η βάση για την κατανόηση της μεθοδολογίας και των αρχών που εφαρμόζει η συγκεκριμένη μέθοδος στην πράξη.

Προβλήματα στις συμβατικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση

Η συμβατική έννοια στην εκπαίδευση είναι η μεταφορά εμπειρογνωμοσύνης από τον εκπαιδευτή στον εκπαιδευόμενο, όπου ο εκπαιδευτής καθορίζει τι πρέπει να μάθει ένα συγκεκριμένο σύνολο μαθητών. Αυτή η προσέγγιση προϋποθέτει μια μονόδρομη ροή γνώσεων από τον εκπαιδευτή, ο οποίος είναι ο «ειδικός», στον μαθητή. Οι μαθητές έχουν έναν παθητικό ρόλο και είναι υποχρεωμένοι να μάθουν ότι διδάσκει ο εκπαιδευτής.

Αυτή η εκπαιδευτική προσέγγιση δεν επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να συμμετάσχουν ενεργά και δίνει στον εκπαιδευτή τον απόλυτο έλεγχο της διαδικασίας.

Εναλλακτική άποψη της εκπαίδευσης

Σε απόκριση των αισθητών ανεπαρκειών στις συμβατικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, εναλλακτικές προσεγγίσεις εξελίχθηκαν στην εκπαίδευση κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Θεωρείται ως μια διαδικασία ανάπτυξης και ανακάλυψης, που στοχεύει όχι μόνο στην «απόκτηση περισσότερης γνώσης», αλλά και σε μια «διαφορετική συμπεριφορά».

Ο Στόχος είναι το να οικοδομηθεί η κριτική συνείδηση ενός ατόμου, εξετάζοντας τις αξίες, τις στάσεις, τις λειτουργίες, παραμερίζοντας έννοιες και πρότυπα συμπεριφοράς.

Αυτή η προσέγγιση στοχεύει στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης των μαθητών και στην ικανότητά τους προκειμένου να παρατηρούν, να επικρίνουν, να αναλύουν και να καταλαβαίνουν τα πράγματα για τον εαυτό τους. Επίσης αυτή η προσέγγιση επιτρέπει σε ένα άτομο όχι μόνο να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά συνανθρώπους του, αλλά και να κατανοεί τον εαυτό του ως προς τις ανάγκες, τα συναισθήματα, τα κίνητρα και τις προηγούμενες του

εμπειρίες. Μέσα από αυτό τον τρόπο, δημιουργείται μια μαθησιακή διαδικασία, με έμφαση στη μάθηση και όχι στην εκπαίδευση.

Οι μαθητές ενθαρρύνονται να εκφράσουν τις δικές τους ιδέες, να διερευνήσουν τρόπους επίλυσης των προβλημάτων τους και να ερευνήσουν τη δική τους πραγματικότητα με βάση τις εμπειρίες τους. Αυτή η μεθοδολογία είναι επικεντρωμένη στον μαθητή, βασίζεται στην εμπειρία και είναι ανοιχτή.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις κύριες διαφορές μεταξύ των συμβατικών και εναλλακτικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση:

Conventional Approach	Alternative Approach
Learning as a product	Learning as a process
Teacher/instructor controlled	Student/learner centred
Transfer of knowledge	Discovery of principles
Trainer/teacher/instructor = expert	Trainer/teacher/instructor = facilitator, resource person
Learner/student = knows nothing	Learner/student = knowledge of reality and full of capacity
Learner = passive, receptive	Learner = active, discovering
Encourages conforming, coping	Stimulates independent thought, creativity

(Lammerink & Bolt, 2002)

Αρχές στην Συμμετοχική Εκπαίδευση

- Η συμμετοχική εκπαίδευση επικεντρώνεται στους συμμετέχοντες. Η εκπαίδευση προκύπτει από τις συγκεκριμένες ανάγκες των συμμετεχόντων όπως διατυπώνονται από αυτούς και επικεντρώνεται στους στόχους τους σε αντίθεση με τους στόχους του εκπαιδευτή. Οι συμμετέχοντες διατηρούν τον έλεγχο και επηρεάζουν τις μεθόδους εκπαίδευσης.
- Η μάθηση προέρχεται από τις εμπειρίες των συμμετεχόντων. Αυτή η βιωματική προσέγγιση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις προηγούμενες εμπειρίες των εκπαιδευομένων και πρόκειται για μια συστηματική ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τα θέματα της εκπαίδευσης, από την οποία αντλούνται πληροφορίες για όλους. Μια άλλη πτυχή της βιωματικής μάθησης είναι η δημιουργία κοινών εμπειριών κατά τη διάρκεια της ίδιας της εκπαίδευσης. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω προσομοιώσεων και ασκήσεων που έχουν σχεδιαστεί για να παρέχουν εμπειρίες στους συμμετέχοντες σχετικά με τα θέματα εκπαίδευσης. Ο συνδυασμός των προηγούμενων εμπειριών και των τωρινών εμπειριών που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του προγράμματος άμεσα παρέχουν υλικό για μάθηση.
- Η δημιουργία ενός κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος αποτελεί ένα κρίσιμο ζήτημα. Είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες να αισθάνονται ψυχολογικά ασφαλείς και αποδεκτοί ως έχουν γιατί τότε θα είναι σε θέση να μοιραστούν εμπειρίες, να πειραματιστούν και να απολαύσουν μια αμοιβαία υποστήριξη.
- Ένα σημαντικό συστατικό της εκπαίδευσης είναι ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην καθημερινή ζωή. Αυτό που διδάσκεται σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να μεταφέρεται και σε πραγματικές καταστάσεις. Αυτή η μεταφορά της μάθησης πρέπει να προγραμματιστεί προσεκτικά, καθώς δεν πραγματοποιείται αυτόματα και μπορεί

να επιτευχθεί μέσω μιας μεθόδου σχεδιασμού δράσης, χρησιμοποιώντας την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευομένων.

- Ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι ζωτικής σημασίας. Στη συμμετοχική εκπαίδευση, δεν επαρκεί μόνο η τεχνική εμπειρογνωμοσύνη ενός εκπαιδευτή, αλλά και το δικό του σύστημα συμπεριφορών και αξιών που είναι κρίσιμο για την επιτυχία της εκπαίδευσης. Στη μεθοδολογία συμμετοχικής εκπαίδευσης, οι κύριοι στόχοι του εκπαιδευτή είναι διπλοί:
  - α. η Πυροδότηση των κριτικών ικανοτήτων
  - β. η Δημιουργία συνθηκών για μάθηση

Μέθοδοι της Συμμετοχικής Εκπαίδευσης

Η συμμετοχική εκπαίδευση έχει διάφορες μεθόδους όπως:

- Ομιλίες
- Μελέτη Περίπτωσης
- Παιχνίδια ρόλων
- Προσομοιώσεις
- Διάφορα εργαλεία (πχ. ερωματολογία)
- Εκμάθηση παιχνιδιών
- Βίντεο
- Έρευνα πεδίου

Εάν ο στόχος της εκπαίδευσης είναι η αύξηση της γνώσης τότε οι μέθοδοι που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν είναι η ομιλία, η έρευνα πεδίου, οι παρουσιάσεις κπλ.

Εάν ο στόχος της εκπαίδευσης είναι η αυξηθούν οι ικανότητες τότε οι μέθοδοι που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν είναι περισσότερο πρακτικές.

Εάν ο στόχος της εκπαίδευσης είναι η ευαισθητοποίηση τότε οι μέθοδοι που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν είναι τα παιχνίδια ρόλων, προσομοίωση, παιχνίδια μάθησης, ασκήσεις κπλ.

Συμπεράσματα

Η συμμετοχική εκπαίδευση βοηθά τους ανθρώπους να εκτιμήσουν τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες τους και να αποκτήσουν σχετικές δεξιότητες μέσω από τις οποίες έπειτα θα έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο μέσα στην κοινωνία. Επίσης βοηθά τους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν την παρούσα θέση τους μέσα στην κοινωνία και τον πιθανό ρόλο εάν υπάρξει στο μέλλον κάποια κοινωνική αλλαγή.

Κεφάλαιο 4. Καλλιέργεια γνώσης για μια γλώσσα πριν την διδασκαλία της μέσα σε ένα τμήμα

Αυτό το κεφάλαιο καλύπτει τις θεωρητικές αρχές και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις για το πώς να καλλιεργήσετε βέλτιστα τα πρώτα στάδια για την απόκτηση μιας γλώσσας σε ένα άτυπο περιβάλλον εργασίας. Για το σκοπό αυτό, θα δούμε τα τρία στάδια της πρώιμης εκμάθησης γλωσσών: το σιωπηλό στάδιο, το αρχικό στάδιο παραγωγής και το στάδιο ανάδειξης της ομιλίας. Στους μαθητές θα παρέχονται: μια πρακτική για τη βέλτιστη αλληλεπίδραση με τους συμμαθητές τους σε κάθε στάδιο, μια σαφή ιδέα για τη συνολική ικανότητα των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια κάθε σταδίου, συμβουλές για το πώς να ενεργοποιήσετε «γλωσσικά» τον χώρο εργασίας σας και μερικές προσεγγίσεις με επίκεντρο τον μαθητή για να ενθαρρύνετε τους αρχάριους μαθητές που είναι σε πρώιμο στάδιο να είναι αποτελεσματικοί. Όλοι οι μέθοδοι που βρίσκονται σε αυτό το κεφάλαιο βασίζονται σε μια βασική ιδέα, ότι εάν ο μαθητής αποκτήσει μια θετική εμπειρία μέσα από την διαδικασία εκμάθησης γλωσσών, είναι πιθανότερο στο μέλλον να συμμετάσχει και σε άλλες εκπαιδεύσεις.

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι καθοριστικός γιατί θα πρέπει να καθοδηγεί την διαδικασία εκμάθησης με έναν συμπονετικό, θετικά συναισθηματικό τρόπο για τον μαθητή, για να ελαχιστοποιήσει την απογοήτευση και τις αλληλεπιδράσεις που θεωρούνται αρνητικές. Έτσι θα διασφαλιστεί την ηθική των μαθητών, θα τους βοηθήσει ώστε να κατανοήσουν την γλώσσα υποδοχής και έτσι θα διευκολύνουν την πιο ομαλή ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενσωμάτωσης τους στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Το Σιωπηλό Στάδιο

Το πρώτο στάδιο της απόκτησης γλώσσας είναι γνωστό ως «το σιωπηλό στάδιο». Αυτό το στάδιο, μπορεί να διαρκέσει από αρκετές ώρες έως αρκετούς μήνες ανάλογα με τον μαθητή. Μερικοί παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν το χρονικό διάστημα που αφιερώνεται σε αυτό το στάδιο είναι το εκπαιδευτικό επίπεδο, το οικογενειακό υπόβαθρο, η ηλικία του μαθητή και τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που βρίσκεται στο εκάστοτε έθνος υποδοχής όπου μπορεί να εμβαθύνει στην γλώσσα.

Θα ξέρετε εάν ο μαθητής βρίσκεται στο Σιωπηλό Στάδιο εάν:

- Εάν δεν κατανοεί ή κατανοεί ελάχιστα την λεκτική επικοινωνία
- Εάν δεν μπορεί να μιλήσει
- Απαντάει σε ερωτήσεις χρησιμοποιώντας την γλώσσα του σώματος για λέξεις όπως «ναι» ή «όχι»
- Εάν πρέπει να σχεδιάσουν κάτι ή να μιμηθούν με σκοπό να γίνουν κατανοητοί

Γλωσσικά μιλώντας, στον μαθητές μιας νέας γλώσσας έχει κυριαρχήσει το σύνολο των φωνητικών ήχων που σχετίζονται με την μητρική τους γλώσσα, αυτό θα είναι πολύ χρήσιμο εργαλείο σε εκείνους για να καταφέρουν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις για την εκμάθηση της νέας γλώσσας.

Κατά τη διάρκεια του «Σιωπηλού Σταδίου», ο μαθητής εμπλέκεται, και αποκτά νέο λεξιλόγιο. Σε αυτό το στάδιο η συνεχής και ταχεία απόκτηση του λεξιλογίου είναι απαραίτητη για την πρόοδο του μαθητή.

Επίσης σε αυτό το στάδιο ο μαθητής είναι πιθανών να νιώθει, ότι έχει να μάθει πολλά, να είναι ανήσυχος, απογοητευμένος, να έχει μια αίσθηση αποσύνδεσης από το νόημα και ακόμη να έχει συμπτώματα κατάθλιψης. Επίσης θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν έντονα την μη λεκτική επικοινωνία των καθηγητών όπως την στάση του σώματος για να μπορέσουν να κατανοήσουν το οποιοδήποτε νόημα.

Οι καθηγητές κατά την διάρκεια του σιωπηλού σταδίου για να καλλιεργήσουν με υποστηρικτικό τρόπο την εκμάθηση της γλώσσας θα πρέπει να: Η μη λεκτική τους επικοινωνία να είναι ανοικτή, φιλική, χρησιμοποιώντας βασικούς χαιρετισμούς, και να χρησιμοποιούν πίνακες και μαρκαδόρους για να διευκολύνουν την επικοινωνία. Επίσης θα πρέπει να θέτουν κλειστές ερωτήσεις για να διευκολύνουν τους μαθητές στις απαντήσεις τους. Επίσης να προτρέπουν τους μαθητές για να χρησιμοποιούν την λέξη «Δικό μου», να χρησιμοποιούν εικόνες για διαδικασίες π.χ να τους κάνουν ένα διάγραμμα για το πώς να κατεβάσουν οι μαθητές μια εφαρμογή λεξιλογίου στο κινητό τους, να προσπαθούν σιγά σιγά να ενσωματώνουν νέο λεξιλόγιο και αποφύγουν την υπερβολική διόρθωσή των μαθητών.

Το Αρχικό Στάδιο Παραγωγής

Το δεύτερο στάδιο για την απόκτηση μια νέας γλώσσας «Το Αρχικό Στάδιο Παραγωγής», μπορεί να διαρκέσει από 6 μήνες έως 1 χρόνο. Μερικοί παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν το χρονικό διάστημα είναι: είναι το εκπαιδευτικό επίπεδο, το οικογενειακό υπόβαθρο, η ηλικία του μαθητή, το κατά πόσο είναι αναγκασμένος ο μαθητής να χρησιμοποιεί την γλώσσα υποδοχής καθημερινά π.χ. να προσπαθήσουν να επικοινωνήσουν χρησιμοποιώντας την γλώσσα υποδοχής με τους τοπικούς κατοίκους και να χρησιμοποιούν και άλλα διαθέσιμα εργαλεία τα οποία θα τους υποστηρίξουν και θα τους βοηθήσουν στην επικοινωνία τους.

Θα ξέρετε εάν οι μαθητές βρίσκονται στο Αρχικό Στάδιο Παραγωγής εάν;

- Κάνουν περιορισμένη χρήση της γλώσσας
- Γνωρίζουν κατά μέσο όρο 1000 λέξεις
- Δεν χρησιμοποιούν πολύπλοκες εκφράσεις
- Κάνουν συχνά γραμματικά λάθη
- Χρησιμοποιούν παροντικούς χρόνους
- Κατέχουν τις βασικές ικανότητες ανάγνωσης και γραφής της γλώσσας υποδοχής.

Κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου σταδίου της γλώσσας, θα παρατηρήσετε ότι τα αρνητικά συναισθήματα των μαθητών θα είναι λιγότερα από αυτά που παρατηρούμε κατά τη διάρκεια του σιωπηλού σταδίου, παρόλο που πιθανότατα θα αισθανθούν σε κάποιο βαθμό μια συντριβή, μια απογοήτευση και ένα άγχος που μπορεί να τους προκαλέσουν κατάθλιψη. Επίσης συνηθίζεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της εκμάθησης γλωσσών, οι μαθητές να απογοητεύονται και αισθάνονται την απώλεια της ταυτότητας τους λόγω του ότι στην καθημερινότητα τους δεν εκφράζονται στη μητρική τους γλώσσα και παράλληλα δεν είναι σε θέση να ομιλήσουν στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

Οι καθηγητές κατά την διάρκεια του αρχικού στάδιου παραγωγής για να καλλιεργήσουν την εκμάθηση της γλώσσας θα πρέπει να: για ακόμα μια φορά η μη λεκτική τους επικοινωνία να είναι ανοικτή, φιλική, χρησιμοποιώντας βασικούς χαιρετισμούς, χρησιμοποιώντας λέξεις και φράσεις κατάλληλες για τους μαθητές. Να μην παρα-διορθώνουν τους μαθητές στην συζήτηση αλλά να επαναδιατυπώσουν την έκφραση πάλι με τον σωστό τρόπο π.χ στο «Εγώ πάω σπίτι χτες» να πουν «Εγώ χτες πήγα στο σπίτι». Να χρησιμοποιήσουν τη ζωγραφική ως έσχατο μέσω επικοινωνίας, να θέτουν μόνο ερωτήσεις που απαιτούν ένα «ναι» ή «όχι», να κάνουν ερωτήσεις για να δουν εάν οι μαθητές έχουν κατανοήσει, πρέπει σιγά σιγά την να μην προτρέπουν τους μαθητές να χρησιμοποιούν την φράση «Δικό μου», να συνεχίζουν με διαγράμματα και εικόνες εξηγώντας τις διαδικασίες, βέβαια πριν προχωρήσουν με τα διαγράμματα θα πρέπει να δουν εάν οι μαθητές έχουν καταλάβει το υλικό. Να ενεργοποιούν τους μαθητές στον χώρο μέσω της λεκτικής επικοινωνίας και μάλιστα να τους βάζουν να επαναλαμβάνουν λέξεις, έχοντας συμμετοχή σε αυτή την λεκτική επανάληψη, οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να μάθουν να αρθρώνουν νέες λέξεις και στην συνέχεια να τις γράφουν . Τέλος να δώσουν μια λίστα στους μαθητές με χρήσιμα εργαλεία τα οποία θα βοηθήσουν στον σκοπό τους π.χ. μια σημείωση ή μια εφαρμογή με λεξιλόγιο.

Το Στάδιο Ανάδειξης της Ομιλίας

Το τρίτο στάδιο για την απόκτηση μια νέας γλώσσας «Το Στάδιο Ανάδειξης της Ομιλίας μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 6 μήνες. . Μερικοί παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν το χρονικό διάστημα είναι: είναι το εκπαιδευτικό επίπεδο, το οικογενειακό υπόβαθρο, η ηλικία του μαθητή, το κατά πόσο είναι αναγκασμένος ο μαθητής να χρησιμοποιεί την γλώσσα υποδοχής καθημερινά π.χ. να προσπαθήσουν να επικοινωνήσουν χρησιμοποιώντας την γλώσσα υποδοχής με τους τοπικούς κατοίκους και να χρησιμοποιούν και άλλα διαθέσιμα εργαλεία τα οποία θα τους υποστηρίξουν και θα τους βοηθήσουν στην επικοινωνία τους.

Θα καταλάβετε κάποιον εάν είναι στο στάδιο ανάδειξης της ομιλίας:

- Όταν γνωρίζει 3000 λέξεις
- Μπορεί να συντάξει φράσεις προτάσεις και ερωτήσεις
- Μπορεί να απαντήσει σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου
- Κάνει όλο και λιγότερο γραμματικά λάθη
- Είναι ανεξάρτητος στην γραφή και στην ανάγνωση
- Δεν καταλαβαίνει τα αστεία

Στο στάδιο αυτό ο μαθητής έχει μια άνεση στην χρήση της νέας γλώσσας και είναι ικανός να την χρησιμοποιήσει στην καθημερινότητα του. Βέβαια από την άλλη, μπορεί να εξακολουθεί να έχει συμπτώματα άγχους αλλά έχει αναπτύξει στρατηγικές για να τα αντιμετωπίσει.

Οι καθηγητές κατά την διάρκεια του στάδιου ανάδειξης της ομιλίας για να καλλιεργήσουν την εκμάθηση της γλώσσας θα πρέπει να: Η μη λεκτική τους επικοινωνία να είναι ανοικτή, φιλική, να χρησιμοποιούν απλούς αλλά και σύνθετους χαιρετισμούς, να αποφεύγοντας τον σχεδιασμό διαγραμμάτων για να εξηγήσουν πλέον τις διαδικασίες. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές να συνεχίζουν να μιλούν ακόμα και αν παρατηρούν κάποια αδυναμία, να κάνουν απλές ανοιχτές ερωτήσεις, να ενθαρρύνουν τους μαθητές ώστε να ανατρέχουν σε εξωτερικές πηγές. Τέλος να ενεργοποιούν τους μαθητές στον χώρο μέσω της λεκτικής

επικοινωνίας και μάλιστα να τους βάζουν να επαναλαμβάνουν λέξεις. Έχοντας συμμετοχή σε αυτή την λεκτική επανάληψη, οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να μάθουν να αρθρώνουν νέες λέξεις και στην συνέχεια να τις γράφουν . Τέλος να δώσουν μια λίστα στους μαθητές με χρήσιμα εργαλεία τα οποία θα βοηθήσουν στον σκοπό τους π.χ. μια σημείωση ή μια εφαρμογή με λεξιλόγιο.

Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας, λοιπόν, έχουμε πλέον καλύψει κάθε ένα από τα στάδια της πρώιμης εκμάθησης γλωσσών, εναπόκειται πλέον στον εκπαιδευτή να αξιολογήσει το επίπεδο του μαθητή χρησιμοποιώντας αυτόν τον οδηγό. Μόλις προσδιοριστεί το επίπεδό τους, μπορούν να χρησιμοποιήσουν το κατάλληλο συλ αλληλεπίδρασης και τον τύπο ερώτησης για να καλλιεργήσουν τις ικανότητες για την κατάκτηση της νέας γλώσσας. Με το άγχος μειωμένο, παράλληλα θα μειθούν τα επίπεδα απογοήτευσης στον εκπαιδευτή αλλά και στους μαθητές. Βέβαια παρόλο που η διαφορά στην αποτελεσματικότητα και στην έλλειψη κοινής γλώσσας είναι αρκετά οξύμωρη, δεδομένων των μεταβλητών θα μπορέσουν και οι δύο να επιτύχουν.

Κεφάλαιο 5. Μη τυπικές μεθόδους για την εισαγωγή της κουλτούρας και της γλώσσας

Οι ικανότητες σε μη τυπικές μεθόδους για την εισαγωγή στον πολιτισμό και τη γλώσσα δεν αποκτώνται αυτόματα: πρέπει να αναγνωρίζονται, να εξασκούνται και να διατηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Οι καθηγητές μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην επιδίωξη των στόχων και των βασικών αξιών που υποστηρίζουν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για την προώθηση της μη τυπικής μάθησης εκτός σχολείων και πανεπιστημίων, ιδίως στην εργασία των νέων και σε όλες τις μορφές εθελοντικών και πολιτικών υπηρεσιών.

Γενικότερα, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη μη τυπική εκπαίδευση, τη δέσμευση και τη συμβολή των νέων στις αξίες που διέπουν τον διαπολιτισμικό διάλογο. Οι ομάδες νέων και τα κοινοτικά κέντρα είναι πράγματι οι πυλώνες της κοινωνικής συνοχής.

Η διδακτική ενότητα του κεφαλαίου 5 με ύλη την πολιτισμική γνώση, τις στάσεις και τις αναγκαίες δεξιότητες διασφαλίζει να μεταφέρει τους μαθητές με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχουν μια ενεργή και πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία.

Η κουλτούρα είναι μια μορφή επικοινωνίας και κατά την διαδικασία μάθησης μιας κουλτούρας μπορούμε να ανακαλύψουμε ένα πολύ μεγάλο ανεξερεύνητο φάσμα ανθρωπίνων συμπεριφορών.

Μονοπάτια για την διαπολιτισμική μάθηση μπορούν να σχεδιαστούν και να προωθηθούν για την καλύτερη κατανόηση των πολιτισμών στις σύγχρονες κοινωνίες. Επίσης τα μονοπάτια αυτά μπορούν να αυξήσουν την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς, να δημιουργήσουν μια ποιο ευέλικτη στάση απέναντι στο πλαίσιο της πολιτιστικής πολυμορφίας που υπάρχει μέσα σε μια κοινωνία, αυξάνοντας ικανότητα συμμετοχής στα κοινά.

Οι θεματικές που καλύπτονται σε αυτήν την ενότητα εκτός από την ενθάρρυνση της ενσυναίσθησης μεταξύ των ανθρώπων, τοποθετούν την ομάδα στόχου στο επίκεντρο των σχέσεων ενθαρρύνοντας μια συνεχή αμφισβήτηση των προϋποθέσεων, δηλαδή να μην μένουν σε πράγματα που είναι για αυτούς δεδομένα αλλά παράλληλα να μην φοβούνται να επεκταθούν και προς το άγνωστο.

Η ενότητα περιγράφει τις πιθανότητες, τα εμπόδια, τις αντιλήψεις και τα στερεότυπα που στοχεύουν στο να βλέπουμε τον εαυτό μας μέσα από διαφορετικά μάτια.

Μη τυπικές δραστηριότητες (όπως παιχνίδια προσομοίωσης, παιχνίδια ρόλων, ενεργοποίηση κ.λπ.) προβλέπονται για τους καθηγητές, διότι διευκολύνουν την ανάπτυξη της ομάδας, την κατανόηση των διαφορών. Αυτές οι δραστηριότητες πυροδοτούν μια ατμόσφαιρα συνεργασίας με τους μαθητές, εξερευνούν δυνατότητες και επιτρέπουν τον διάλογο για βαθιά και ευαίσθητα θέματα σχετικά με τις πολιτιστικές αξίες και τα έθιμα.

Θεωρητική Προσέγγιση:

Δηλώσεις και απόψεις διεθνών και τοπικών οργανισμών μέσα από διάφορες συμφωνίες και συστάσεις φανερώνουν μια ισχυρή συναίνεση σχετικά με τις μη τυπικές μεθόδους για την εισαγωγή των μαθητών με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο στον πολιτισμό και τη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

Η UNESCO, για παράδειγμα, υποστηρίζει αρκετές δημοσιεύσεις για συνέργειες μεταξύ τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης απεριθωρώντας καλές πρακτικές, πληροφορίες και θέματα σχεδιασμού για τη μη τυπική εκπαίδευση. Οι δημοσιεύσεις της UNESCO ακολουθούν τα εξής μονοπάτια για την διαπολιτισμική μάθηση «Ιθαγένεια, δημοκρατία και διά βίου μάθηση».

Επίσης, ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA) υποστηρίζει την αναγκαιότητα των πολλών εργαλείων που υπάρχουν στη μη τυπική μάθηση για την εκπαίδευση των πολιτών και την ενεργή συμμετοχή των νέων. Σε συνεργασία με το SALTO-YOUTH παρέχονται μη τυπικοί πόροι μάθησης για τους εργαζομένους και τους νέους με ηγετικές ικανότητες.

Ορόσημα εδώ είναι η Σύσταση 1437 (2000) του COE και η Σύσταση 8 (2003) της Επιτροπής Υπουργών στα κράτη μέλη σχετικά με την προώθηση και την αναγνώριση της μη τυπικής εκπαίδευσης / μάθησης των νέων. Επίσης παρουσιάζεται και το εγχειρίδιο για τους «facilitators» στη μη τυπική εκπαίδευση το οποίο εστιάζει στη διαπολιτισμική μάθηση, την ηθική και τις αξίες, συμπεριλαμβανομένων επίσης των προγραμμάτων και των μεθοδολογιών για την κατάρτιση των «facilitators». Επιπλέον υπάρχει η σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012 σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης καθώς και το έγγραφο Pathways της εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας, σε συνεργασία με το Κέντρο Πόρων Κατάρτισης και Συνεργασίας SALTO και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας για τη Δήλωση και το Σχέδιο Δράσης προς την αναγνώριση της μη τυπικής εκπαίδευσης και μιας ανανεωμένης στρατηγικής.

Το Domino είναι ένα άλλο εργαλείο που παρέχει βοήθεια σε όσους εργάζονται σε προγράμματα εκπαίδευσης και στοχεύει στον εμπλουτισμό του διαλόγου μεταξύ των καθηγητών και των μαθητών.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη συστημάτων επικύρωσης ενημερώνουν και φιλοξενούν τον ευρωπαϊκό κατάλογο επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Η διάδοση και η περαιτέρω ανάπτυξη των ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών για την επικύρωση (βλέπε ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές 12/2015), όπως η οπτικοποίηση των δεδομένων, η δημιουργία ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων και τη διεξαγωγή θεματικών μελετών θα βοηθήσουν την Επιτροπή και τις χώρες που συνεργάζονται να οργανώσουν δραστηριότητες εκμάθησης από ομότιμους (PLAs) και εργαστήρια.

Παιδαγωγική Προσέγγιση: Η εκπαιδευτική ενότητα 5 θα καλύψει τον ορισμό του «Μοντέλου Κουλτούρας Iceberg», του «Στοιχεία συμπεριφοράς του πολιτισμού», των στερεοτύπων και της πολιτιστικής προσαρμογής. Ο γενικός στόχος της ενότητας είναι να εισαγάγει στις κύριες έννοιες και ορισμούς του πολιτισμού, της διαπολιτισμικής ευαισθησίας, των πολιτισμικών διαφορών και των απεικονίσεων των στερεοτύπων.

Η ενότητα στοχεύει να καθορίσει επίσης τις διαπολιτισμικές ικανότητες, την κατανόηση του πλαισίου και τον τρόπο αλληλεπίδρασης με διαφορετικούς πολιτισμούς. Ο γενικός στόχος είναι η αναγνώριση και η ανάλυση των διαπολιτισμικών προκλήσεων, η καλύτερη κατανόηση των πολιτιστικών διαφορών και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των πολιτισμών.

Το διαδραστικό μοντέλο των στυλ επικοινωνίας και διαχείρισης συγκρούσεων θα αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εστίασης προκειμένου να προσαρμοστούν οι συμπεριφορές και τα στυλ επικοινωνίας σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο.

Τέλος, η ενότητα απαριθμεί μη συμβατικές μεθόδους εισαγωγής στον πολιτισμό και τη γλώσσα χρησιμοποιώντας ασκήσεις ως πηγή ποικιλομορφίας και πολιτιστικού εμπλουτισμού όπου οι καθηγητές θα μπορούσαν να τις μάθουν και να τις εφαρμόσουν με την ομάδα στόχου.

Συμπέρασμα: Οι καθηγητές όταν εργάζονται στη μη τυπική εκπαίδευση, θα πρέπει να παρέχουν έναν χώρο όπου οι συμμετέχοντες θα έχουν την δυνατότητα να μάθουν ο ένας από τον άλλο μέσα από την ανταλλαγή απόψεων, την αλληλεπίδραση, από τα συναισθήματα και τις εμπειρίες τους. Με αυτόν τον τρόπο δίνονται νέες ευκαιρίες για τον διάλογο και τον σεβασμό στην διαφορετικότητα.

Η άτυπη μάθηση και η διδασκαλία της διαπολιτισμικής ικανότητας είναι απαραίτητη για τη δημοκρατική κουλτούρα και την κοινωνική συνοχή. Πράγματι, ο διαπολιτισμικός διάλογος είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία ενός νέου κοινωνικού και πολιτιστικού μοντέλου για μια ταχέως μεταβαλλόμενη Ευρώπη, επιτρέποντας σε όλους να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Αυτό συνεπάγεται σε ευρείες ευθύνες για τις δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα, για τις ενώσεις της κοινωνίας των πολιτών και όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους. Η συνεργασία σε αυτό το ζήτημα είναι ζωτικής σημασίας.

Προτάσεις:

- Οι διαπολιτισμικές ικανότητες πρέπει να αποτελούν μέρος της εκπαίδευσης των πολιτών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: οι αρμόδιες δημόσιες αρχές και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να χρησιμοποιούν πλήρως τις οδηγίες των βασικών ικανοτήτων για τη διαπολιτισμική επικοινωνία στο σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους καθηγητές προβλέπουν μη τυπικές στρατηγικές εκπαίδευσης προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειριστούν νέες καταστάσεις που προκύπτουν από την ποικιλομορφία, τις διακρίσεις και την περιθωριοποίηση και να επιλύουν προβλήματα με ειρηνικό τρόπο. Επίσης προωθούν μια παγκόσμια προσέγγιση στη ζωή με βάση τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα και δημιουργούν κοινότητες.
- Οι μέθοδοι για την επίτευξη των στόχων της διαπολιτισμικής μάθησης εξελίσσουν μια βιωματική προσέγγιση μάθησης. Κατά την επιλογή των μεθόδων, οι καθηγητές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των συμμετεχόντων, τους μαθησιακούς στόχους, τις προτιμήσεις, τις δεξιότητες, το περιβάλλον και τον χρόνο που θα διαθέσουν, μαζί με τους πόρους και το πλαίσιο.

- Πρέπει να αναπτυχθούν και μέσα διασφάλισης ποιότητας (δείκτες και εργαλεία αξιολόγησης), λαμβάνοντας υπόψη τη διαπολιτισμική διάσταση. Η Διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται από καθηγητές που χρησιμοποιούν τα μοντέλα αυτά.
- Ο πλουραλισμός, η ανοχή και η ευφυΐα μπορεί να μην επαρκούν: Συνήθως απαιτείται μια προ-ενεργητική, δομημένη και ευρεία κοινή προσπάθεια για τη διαχείριση της πολιτιστικής πολυμορφίας.

Η ενίσχυση του διαπολιτισμικού διαλόγου προωθεί τις κοινές μας αξίες, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Επομένως, η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής κοινότητας είναι ευθηνή όλων όσων συμμετέχουν.

Κεφάλαιο 6: Αναγνώριση και αξιολόγηση στις ικανότητες των καθηγητών

Αυτό το άρθρο αντιπροσωπεύει μια άποψη ενός δασκάλου / εκπαιδευτικού που αποφοίτησε από τη Σχολή Ρουμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας με εξειδίκευση στα Ρουμανικά και Αγγλικά. Με διδακτικό πτυχίο II και 10 χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας στην προ-πανεπιστημιακή εκπαίδευση, συμμετείχε επίσης σε εθνικά έργα και προγράμματα. Αυτή η μελέτη παρουσιάζει την εξέλιξη της ρουμανικής εκπαίδευσης από την προοπτική της διδακτικής διαδικασίας και όχι μόνο, ειδικά όσον αφορά τις παιδαγωγικές μεθόδους.

Σταματήσαμε σε αυτό το θέμα επειδή οι εκπαιδευτικοί μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στη ρουμανική εκπαίδευση μπορούν να συμβάλουν περισσότερο στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης που βρίσκεται τώρα σε πλήρη διαδικασία καινοτομίας. Η πορεία που θα έχει η εκπαίδευση εξαρτάται από τη σχέση μεταξύ δασκάλου και μαθητή, καθώς και οι δύο βάζουν τα στοιχεία τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, διαμορφώνουν ο ένας τον άλλον και μπορούν να αλλάξουν τη νοοτροπία τους.

Οι μαθητές δεν έχουν έλλειψη δημιουργικότητας, και όσον αφορά την καινοτομία, οι εκπαιδευτικοί υποχρεούνται να βρουν στοιχεία γνωστά σε αυτούς, στοιχεία που αποτελούν μέρος του περιβάλλοντος διαβίωσής τους. Ως εκ τούτου, οι μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης-αξιολόγησης πρέπει να βελτιωθούν προκειμένου να ξεπεραστούν τα εμπόδια επικοινωνίας που προκύπτουν από την αύξηση των προτύπων της τεχνολογικής εξέλιξης και τις αλλαγές στις προσδοκίες των μαθητών. Οι παραδοσιακές μέθοδοι και τα μέσα εκπαίδευσης είναι η βάση του εκπαιδευτικού συστήματος και είναι απολύτως απαραίτητες για να μπορέσουν να αναπτύξουν οι καθηγητές σύγχρονες μεθόδους και μέσα εκπαίδευσης.

Τίποτα δεν μπορεί να βελτιωθεί και να φθάσει σε υψηλότερα επίπεδα εάν δεν είναι γνωστό ο τρόπος λειτουργίας του, ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάστηκε και ποια είναι η χρησιμότητά του. Το ίδιο συμβαίνει και με το εκπαιδευτικό σύστημα.

Το νέο εκπαιδευτικό μοντέλο εμπνέεται από διάφορα μοντέλα από ευρωπαϊκές χώρες όπως η Γερμανία, η Σουηδία, η Φινλανδία, η Δανία, η Νορβηγία ή ακολουθούν το μοντέλο του αμερικανικού συστήματος, που δημοσιεύεται μέσω τηλεοπτικών σειρών ή των ταινιών που κυκλοφορούν ευρέως στα μέσα ενημέρωσης. Αλλά επειδή το εκπαιδευτικό ιδανικό έχει μια νέα προβολή, οι στόχοι που ένας εκπαιδευτικός προτείνει να επιτύχει, αλλάζουν. Στην παλαιά εκπαιδευτική διαδικασία, η εστίαση ήταν στο τι κάνει ο δάσκαλος και οι μαθητές να μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες ο οποίες αφομοιώνονται ευκολά, χωρίς να τις χρησιμοποιούν πρακτικά ή χωρίς να είναι απολύτως απαραίτητες στην καθημερινή τους ζωή.

Με αργούς ρυθμούς σιγά σιγά, η εκπαιδευτική διαδικασία υπέστη μετασχηματισμούς και οι αιτίες είναι πολλαπλές: οι εκπαιδευτικοί παρατήρησαν τις μαθησιακές δυσκολίες των μαθητών που ήθελαν να αφομοιώσουν τη ύλη, αλλά είχαν έναν πιο αργό ή διαφορετικό ρυθμό εργασίας. Η έλλειψη ενδιαφέροντος ορισμένων μαθητών για ορισμένες πληροφορίες, το ενδιαφέρον των λοιπών, η έλλειψη στα κίνητρα των μαθητών, η έλλειψη χρησιμότητας των πληροφοριών που εξομοιώνονται με την καθημερινή ζωή, η εμφάνιση των gadgets και των τηλεοράσεων, η απεριόριστη άσκηση της ελευθερίας της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας της δημοσίευσης και των μέσων ενημέρωσης ανέδειξε την ανάγκη για διαφοροποίηση της διαδικασίας.

Οι παραπάνω παράγοντες και πολλοί άλλοι που προήλθαν από τις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών και οδήγησαν στην ανάπτυξη μιας μαθησιακής διαδικασίας με επίκεντρο τον μαθητή εστιασμένη στις ανάγκες τους δηλαδή σε αυτό που μπορούν και θέλουν να κάνουν, με βάση την προσωπικότητά τους. Εδώ, είναι απαραίτητο να απαριθμηθούν οι πιο δημοφιλείς μέθοδοι διδασκαλίας, ξεκινώντας από τις παραδοσιακές και κατ' επέκταση στις σύγχρονες, που θεωρούνται ως δια-δραστικές και είναι η εναλλακτική λύση έναντι των παραδοσιακών.

Παρακάτω, παρουσιάζουμε ένα διαφορετικό μοντέλο που προτείνει μια επανεκτίμηση όλων των παραδοσιακών μεθόδων (όχι μόνο των μεθόδων αξιολόγησης). Προτείνουμε τη χρήση ενεργών-συμμετοχικών στρατηγικών, χωρίς να τις απέχουμε από τις παραδοσιακές, επειδή σηματοδοτούν ένα υψηλότερο επίπεδο, και είναι ή βάση για τον εκσυγχρονισμό των διδακτικών στρατηγικών.

Ταξινόμηση των μεθόδων και των τεχνικών σύμφωνα με την λειτουργία τους:

Μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης: Αμοιβαία διδασκαλία, μέθοδος παζλ (Ψηφιδωτό), περιεκτική ανάγνωση, STAD (Student Team Division Achievement), μέθοδος μάθησης μικρών ομάδων. TGT (Team / Game / Tournament) - μέθοδος τουρνουά, η μέθοδος αλλαγής ζευγών (Share-Pair Circles), η μέθοδος πυραμίδας, η δραματοποιημένη μάθηση.

Μέθοδοι σταθεροποίησης και συστηματοποίησης γνώσεων και επαλήθευσης: Γνωστικός χάρτης ή εννοιολογικός χάρτης, γνωστικές αλυσίδες, fishbone χάρτες (σκελετός ψαριών), διάγραμμα αιτιών και εφέ, Spider χάρτες - Ιστοί, τεχνική Lotus Blossom, μέθοδος RAI, light cards.

Μέθοδοι επίλυσης προβλημάτων με την τόνωση της δημιουργικότητας: Καταιγισμός ιδεών, starbursting, Thinking hats - Edward de Bono, carousel, multivoting, στρογγυλό τραπέζι, ομαδική συνέντευξη, μελέτη περίπτωσης, κρίσιμο συμβάν, δημιουργική αντιπαράθεση, fishbowl (τεχνική ενυδρείου), τεχνική ομάδας εστίασης, τέσσερις γωνίες, ομάδες buzz, μέθοδος Delphi κ.λπ

Μέθοδοι ομαδικής έρευνας: Θέμα ή έργο ομαδικής έρευνας, ομαδικό πείραμα, ομαδικό χαρτοφυλάκιο.

Ταξινόμηση των διαδραστικών μεθόδων:

Ιστορικά, οι μέθοδοι μπορούν να ταξινομηθούν σε παραδοσιακές και σύγχρονες ή εναλλακτικές.

- *παραδοσιακές μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης: προφορικές δοκιμές, γραπτές δοκιμές, πρακτικές δοκιμές*

- *συμπληρωματικές μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης: συστηματική παρατήρηση των μαθητών, έρευνα, έργο, χαρτοφυλάκιο, θέμα εργασίας, θέμα εργασίας στην τάξη, αυτοαξιολόγηση.*

Οι τρεις κατηγορίες μεθόδων αξιολόγησης:

- *Μέθοδοι που βασίζονται στη δράση: άσκηση, εργαστηριακή εργασία, εργαστήριο, δραστηριότητα βιβλίου.*

- *εικονικές μέθοδοι: επίδειξη, παρατήρηση, ταξίδια, επισκέψεις.*

- *συμβολικές μέθοδοι: έκθεση, συνομιλία.*

Μια άλλη ταξινόμηση που διακρίνει τους μεθόδους και τα εργαλεία αξιολόγησης:

Παραδοσιακοί μέθοδοι και εργαλεία:

1. Προφορικά δείγματα: η συνομιλία επαλήθευσης (μέσω ερωτήσεων και απαντήσεων). με οπτική υποστήριξη. αναπαραγωγή (επαναπώληση); περιγραφή και ανοικοδόμηση · περιγραφή / εξήγηση / εκπαίδευση · ολοκλήρωση ατελών διαλόγων.
2. Γραπτές αποδείξεις: προσωρινά (αιφνίδια δοκιμαστικό χαρτί). ανεξάρτητη δραστηριότητα στην τάξη · προγραμματισμένο δοκιμαστικό χαρτί (ανακοινώθηκε) · εργασία για το σπίτι; δοκιμή.
3. Πρακτικές δοκιμές: κατασκευή αντικειμένων. εκτέλεση ορισμένων πειραμάτων ή πειραματικών έργων. κατάρτιση σκίτσων, γραφήμάτων. την ερμηνεία ενός συγκεκριμένου ρόλου · περνώντας μερικές αθλητικές εκδηλώσεις.

Συμπληρωματικοί μέθοδοι και εργαλεία:

- συστηματική παρατήρηση της δραστηριότητας και της συμπεριφοράς των μαθητών · έρευνα; η εργασία; χαρτοφυλάκιο; αυτό-αξιολόγησης.

Συμπεράσματα

Ανεξάρτητα από τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία πραγματοποιείται η ταξινόμηση ή ο τύπος της μεθόδου, προκειμένου να εφαρμοστεί στο επίπεδο διδασκαλίας / εκπαίδευσης, οι καθηγητές / εκπαιδευτικοί πρέπει να παρακινήσουν τον μαθητή να οδηγήσει στη συνέχεια σε μια σωστή, διαφανή και αντικειμενική δραστηριότητα αξιολόγησης.

Τελικά, οι σύγχρονοι μέθοδοι δεν βρίσκονται σε συνεχή ανταγωνισμό με τις παραδοσιακές, αντίθετα, η εναλλαγή και ο συνδυασμός τους οδηγούν σε μια ποιο αποτελεσματική εκπαιδευτική προσέγγιση.